

odprężenie militarne. Przez osiągnięcie postępu w odprężeniu militarnym umocnimy pozycje naszych krajów, a jednocześnie skonsolidujemy wyniki odprężenia politycznego. Wszystko to oczywiście pod warunkiem zachowania i umocnienia podstawowych elementów bezpieczeństwa wspólnoty.

W bilansie naszej polityki zdecydowanie przeważają pozytywy. Nie brak jednak problemów, trudności a nawet niebezpieczeństw.

Dzięki walce narodu wietnamskiego oraz poparciu ZSRR i wszystkich naszych krajów wygaszony został otwarty i groźny konflikt w Wietnamie. Sytuacja jest tam nadal - jak Towarzysze wiecie - daleka od spokojnej. Zgadzam się w pełni z tow. Breżniewem, iż zasadniczą sprawą jest niedopuszczenie do ponownego otwarcia tego konfliktu, umocnienie pokoju.

Zgadzam się także z oceną o zagrożeniu pokoju na Bliskim Wschodzie. Sądzę, że najbliższą sesję ONZ powinniśmy wykorzystać dla dalszego poparcia sprawiedliwych dążeń narodów arabskich.

W ogóle uważamy, że powinniśmy wzmocnić naszą aktywność w różnych częściach świata. Dotyczy to także Ameryki Łacińskiej, gdzie zachodzą głębokie zmiany o historycznym znaczeniu, Afryki, a nade wszystko Azji. Słuszną jest propozycja tow. Breżniewa o potrzebie koordynacji naszego współdziałania z ruchem narodowo-wyzwoleńczym i szerzej - z krajami trzeciego świata.

Nie przeceniając możliwości działania i wpływów Chińskiej Republiki Ludowej musimy być czujni na jej próby zakłócenia procesu odprężenia. Nie jest przypadkiem, że Chiny dokonały właśnie ostatnio /27 czerwca/ nowej próby nuklearnej. Chińskie kierownictwo uporczywie kontynuuje swój kurs przeciwko pokojowej polityce naszej wspólnoty.

Widzimy to na wszystkich odcinkach, w tym również na odcinku europejskim. Dążeniem Chin jest tu wspomaganie i ożywianie sił zimnej wojny. Szczególnie niebezpieczne są ponawiające się dowody ewolucji chińskiej polityki w kierunku zbliżenia do skrajnie nacjonalistycznych sił w NRF, podtrzymujących swoje mrzonki o rewizji terytorialnych wyników II wojny światowej. Świadczyły o tym m.in. rozmowy Czou-En-laia ze Schroederem, jego wypowiedzi wobec Beitza i innych przedstawicieli Zachodu. Jest to działanie wymierzone przeciwko najżywotniejszym interesom Polski, NRD, całej naszej wspólnoty. Taki sam charakter ma nawoływanie przez Chiny do umocnienia NATO w Europie, do ściślejszej integracji w EWG. Faktycznie pragnieniem maoistów jest ponowne otwarcie zimnej wojny w Europie, stworzenie tu silnego frontu przeciwko naszej wspólnocie. Kurs ten wymaga jednoznacznego stosunku naszych krajów, zdecydowanego potępienia.

Stanowisko naszej partii wobec tego kursu Chin jest jednoznaczne. Jednoznaczne jest także nasze stanowisko wobec sprzecznej z marksizmem - leninizmem, bazującej na skrajnym nacjonalizmie i szowinizmie ideologii maoizmu.

Ostatnio Sekretariat KC naszej partii podjął odpowiednią uchwałę, w której podkreślamy zwłaszcza potrzebę koordynacji polityki bratnich partii w tych kwestiach.

Nasze sukcesy w polityce międzynarodowej zawdzięczamy umocnieniu jedności działania i istniejącemu systemowi wzajemnych konsultacji. Obecnie stajemy przed wieloma nowymi, często skomplikowanymi zagadnieniami o charakterze dwustronnym i wielostronnym. To wszystko wskazuje na potrzebę dalszego doskonalenia mechanizmów współpracy państw wspólnoty socjalistycznej.

Zastanawiając się nad aktualnymi kierunkami działalności państw wspólnoty socjalistycznej w dziedzinie polityki zagranicznej, widzimy

potrzebę dalszego pogłębiania dotychczasowych form naszej współpracy, stworzenia nowych instrumentów współdziałania - odpowiedni do potrzeb obecnego etapu stosunków kształtujących się wewnątrz wspólnoty, jak też jej stosunków zewnętrznych.

Doniosłe znaczenie ma pod tym względem realizacja kompleksowego programu socjalistycznej integracji gospodarczej.

W tym kierunku szły właśnie uchwały ostatniej XXVII Sesji Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej w Pradze. Zgadza się w pełni z oceną prac nad realizacją kompleksowego programu socjalistycznej integracji. Gorąco popieramy kierunki usprawnień organizacyjnych RWPG. Widzimy istotną potrzebę, a nawet konieczność wspólnej realizacji wielkich przedsięwzięć gospodarczych, będących warunkiem skutecznego rozwiązania potrzeb surowcowych i kooperacyjnych najbliższego ćwierćwiecza oraz dalszej dynamizacji współpracy gospodarczej.

Partia nasza zaleciła aktywizację i rozszerzenie działania rządu i wszystkich jego resortów i instytucji na rzecz pełnego urzeczywistnienia kompleksowego programu integracji gospodarczej, a zwłaszcza rozwinięcia nowych form realizacji wielkich, wspólnych przedsięwzięć gospodarczych.

W obrazie stosunków europejskich coraz bardziej dominuje istnienie dwóch odrębnych ugrupowań - Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. Dla naszych krajów nie są obojętne skutki dyskryminacyjnej polityki handlowej EWG. Z tych względów solidaryzujemy się z poglądami Związku Radzieckiego i innych krajów socjalistycznych, iż potrzebne jest podjęcie kontaktów między ugrupowaniami w celu ustalenia generalnych ram wzajemnych stosunków. Popieramy ideę nieoficjalnych rozmów sondażowych między RWPG i EWG. Gotowi jesteśmy wziąć udział w przyszłych rokowaniach ze Wspólnym Rynkiem w ramach reprezentacji państwa RWPG.

Zgadzam się z tow. Breżniewem, że powinniśmy również pogłębiać system konsultacji i współdziałania w kwestiach politycznych w ramach Układu Warszawskiego i jego organów. Sądzę, że sprawy te będzie można podjąć na kolejnym posiedzeniu Doradczego Komitetu Politycznego tym bardziej, że za niespełna dwa lata przypada 20 rocznica zawarcia tego Układu.

Bazą rozwoju wielostronnej współpracy między krajami naszej wspólnoty jest stałe pogłębianie stosunków dwustronnych między nami. Nasza partia przywiązuje do tej sprawy wielką wagę i podejmuje w tym kierunku wszechstronne działania.

Umacniając braterskie więzi Polski z główną siłą wspólnoty - Związkiem Radzieckim, rozbudowujemy jednocześnie stosunki przyjacielskiej współpracy ze wszystkimi innymi krajami wspólnoty, wzbogacając je o nowe formy zgodnie z programem socjalistycznej integracji. Dokonania w stosunkach dwustronnych uważamy za istotny wkład w wielkie dzieło jedności i zwartości naszych państw. Wspólnie z przywódcami bratnich krajów odbyliśmy ostatnio szereg spotkań i podjęliśmy ważne uzgodnienia. Będziemy działania te kontynuować w celu dalszego umacniania ideowej jedności, realizacji socjalistycznej integracji gospodarczej i wszechstronnego zbliżenia naszych narodów.

Dotyczy to w pełni również naszych stosunków z krajami socjalistycznymi spoza Układu Warszawskiego - Jugosławii, Kuby, DRW, a także KRI.-D. Szczególnie zadowoleni jesteśmy z ostatniego postępu w stosunkach z Kubą i Jugosławią.

Równocześnie, podobnie jak inne bratnie partie, przywiązujemy wielkie znaczenie do rozwijania współpracy z partiami całego ruchu komunistycznego, do umacniania jego jedności na bazie wierności marksizmowi-leninizmowi i proletariackiemu internacjonalizmowi.

Nasza partia wraz z innymi partiami uważa za słuszną ideę zorganizowania nowej europejskiej konferencji partii komunistycznych i robotniczych. Uważamy, że cele postawione przez Konferencję w Karlowych Warach zostały zrealizowane i że istnieje potrzeba nowego spotkania. Sądzymy, że spotkanie mogłoby być zrealizowane w 1974 r., a więc po EKBiW.

Tow. Breżniew mówił tutaj także o nowej Międzynarodowej naradzie partii komunistycznych i robotniczych. Również ta idea naszym zdaniem odpowiada potrzebom dalszego umacniania jedności ruchu komunistycznego.

Oto kilka problemów, które chciałem przed Towarzyszami postawić, rozwijając myśli zawarte w wystąpieniu Towarzysza Breżniewa.

Zgadzam się w całej rozciągłości z oceną sytuacji i wnioskami zawartymi w jego wystąpieniu.

Omawiamy na naszym spotkaniu problemy międzynarodowe, nie mówiłem więc o rozwoju sytuacji w Polsce. Generalnie oceniamy ją jako pomyślną.

Nasza partia koncentruje się na realizacji uchwał VI Zjazdu PZPR, a zwłaszcza na realizacji jego społeczno-ekonomicznego programu.

Staramy się konsekwentnie wcielać w życie strategiczną koncepcję, którą wypracowaliśmy w ostatnich latach i która została uchwaloną przez VI Zjazd. Zmierza ona do umocnienia materialno-technicznej bazy socjalizmu i pogłębienia socjalistycznych stosunków społecznych w Polsce, a jednocześnie do zacieśnienia więzi między socjalistyczną Polską, a wszystkimi krajami naszej wspólnoty. W ostatnich latach nastąpiło wyraźne przyspieszenie dynamiki rozwoju gospodarczego Polski. Korzystnym zmianom uległy czynniki naszego

wzrostu gospodarczego, m.in. przyspieszeniu uległo tempo wzrostu wydajności pracy. Równocześnie wzrost dynamiki gospodarczej zwiększył zapotrzebowanie na środki produkcji. Pojawiły się w związku z tym pewne "wąskie gardła", które skutecznie przewyżamy. Generalnie jednak dominują w naszym rozwoju tendencje pozytywne.

Przyspieszenie dynamiki rozwoju dokonuje się przy jednoczesnej stałej poprawie relacji ekonomicznych. Postęp gospodarczy umożliwił poprawę poziomu życia społeczeństwa, a więc realizację podstawowego celu gospodarki socjalistycznej. Troska o człowieka pracy, lepsze zaspakajanie jego potrzeb materialnych i kulturalnych, zwiększyła zainteresowanie ludzi efektami ich pracy. Wzrosła aktywność polityczna i produkcyjna klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy. Aktywność ta stanowi ważny motoryczny czynnik naszego rozwoju społeczno-ekonomicznego.

Kierując się zasadami socjalistycznego budownictwa prowadzimy wszechstronną pracę nad ugruntowaniem całej społeczno-politycznej nadbudowy socjalistycznej struktury władzy. Przede wszystkim umacniamy ideologicznie i organizacyjnie samą Partię i jej kierowniczą rolę.

Dziękuję Towarzyszom za uwagę.

Jeszcze raz, tow. Leonidzie Breżniew, dziękuję za inicjatywę tego spotkania i za gościnę.

Sądzę, że spotkanie obecne powinniśmy zakończyć szerszym wspólnym komunikatem, w którym przedstawimy główne jego idee i wnioski.